

Ponedeljek

Posamezna številka 30 par.

Neodvisno glasilo
javnega mnenja

Izhaja vsak ponedeljek

Izdaja in urejuje: MILAN PLUT, Cesta na Rožnik št. 5.

NAROČNINA: celoletno 12 din., polletno 6 din., četrletno 3 din.

18. št.

V Ljubljani, dne 8. avgusta 1921.

Leto I.

Najnovejša poročila.

POTOVANJE NAMESTNIKA HRIBARJA.

Slovenjgradec, 7. avgusta. Pokrajinski namestnik Ivan Hribar je odpotoval iz Ptuja ob 16³⁰ skozi Maribor proti Breznemu. Med potjo ga je po vsej dravski dolini pozdravljalo slavnostno pokanje topičev. Hiše med potjo so bile okrašene z narodnimi zastavami, tupatam so bili postavljeni tudi slavloloki. V Breznem ga je pozdravil župan Jenčič, župan iz Remšnika ter župnik Volčič v imenu duhovščine marenberške dekanije in v imenu tamšnjega okrajnega zastopa. V svojem govoru se je spominjal župan Jenčič svojega trpljenja leta 1914. v ječi na ljubljanskem gradu in je izrazil svoje veliko veselje nad imenovanjem g. namestnika. Nato so mu šolarice poklonile več lepih šopkov. Drugi sprejem je bil ob dravskem mostu pred Marenbergom. Tamkaj ga je pozdravil gerentov namestnik iz Otiškega vrha Iv. Verdnik ter carinski upravitelj Žun v imenu carinskih uradov in obmejne straže ter zastopniki železnice, pošte in učiteljstva iz Dravograda, gerent Dravograda Kaiser, zastopniki zveze jugoslovenske železničarske organizacije itd. Od tam se je peljal namestnik proti Slovenjgradu. Med potjo so mu streljali v pozdrav s topiči. Hiše so bile okrašene z zastavami, mestoma so bili postavljeni slavloloki. V Slovenjgradu je došel namestnik ob 2³⁰ na 20 med pokanjem topičev. Pred hotelom «Pošta», kjer je g. namestnik prenočeval, ga je pričakovalo mnogobrojno občinstvo, šolska mladina, zastopniki raznih društev in korporacij. Tamkaj ga je pozdravil najprej župnik Čižek v imenu župnije in okrajnega zastopa, nato je govoril župan Marčič iz Slovenjgrada in več šolaric je poklonilo g. namestniku šopke. Zvečer je priredilo namestniku pevsko društvo v Slovenjgradu lepo podoknico, za katero se je g. namestnik z ganljivimi besedami zahvalil. Danes ob devetih bo sprejemal pri okrajnem glavarstvu razne deputacije, nakar se odpelje zvečer v Mozirje.

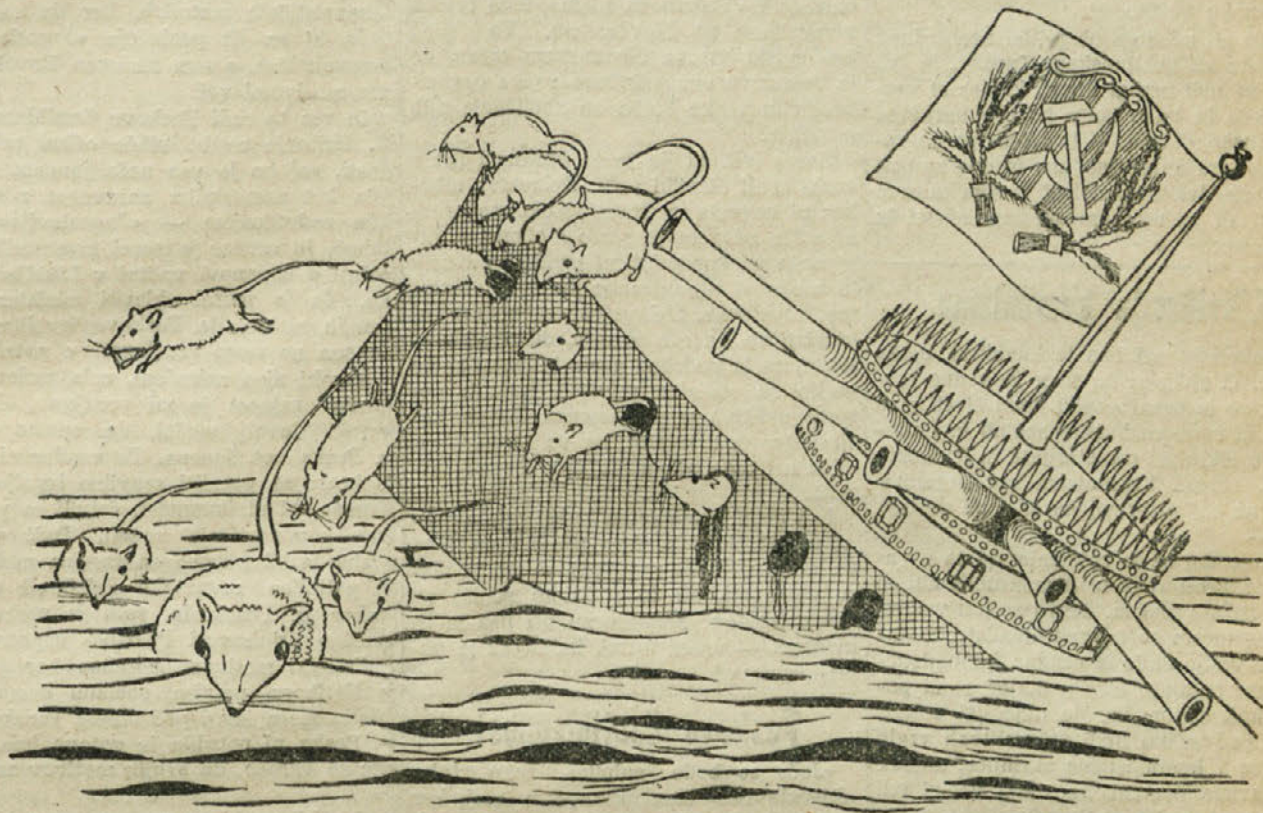
RAZNO IZ BEOGRADA.

Beograd, 7. avgusta. Danes popoldne so se sestali demokrati in radikalni delegati, da razpravljajo o programu skupnega dela. V političnih krogih vlada prepričanje, da se bo z ozirom na velike interese domovine kmalu dosegel popoln sporazum za skupno delo. Danes popoldne je bila v poslopiju konstituante seja ministrskega sveta, ki je imela rešiti pred odhodom ministrov na počitnice še nekatera vprašanja. Na seji se je najprej nadaljevala razprava o stvareh, ki so na dnevnem redu. Nato se je razpravljalo o položaju v državi. Tozadevno poročilo je podal notranji minister Pribičević. Med drugim se je tudi sklenilo, da se kupi Maksimir v Zagrebu za poljedelsko fakulteto. Odobreni so tudi razni manjši krediti in kredit štiri milijone kron za one bolnišnice v Dalmaciji, ki so bile doslej pod italijansko upravo in za katere potrebne vsote niso bile v proračunu. Nato so bili podpisani še nekateri ukazi in urejeni nekateri tekoči posli. Seja je bila končana ob 20³⁰.

Danes dopoldne so uradniki vseh ministrstev v Beogradu prisegli na novo ustavo.

Minister za socialno politiko dr. Kukec in minister za šume in rude dr.

Piratske ladje žalosten konec.

Ponižno ladja je plavala,
a skrivoma na plen prežala.
Koj, ko korajžo je dobila,
kanone skrite je razkrila.

Piratski štab je boj začel...
A komaj streljati so jeli,
tako so slabo našleteli:
Zadel je ladjo protistrel.

Valovi ladjo zdaj love...
Na ladji, glej, so skrivale
boječe tud' podgane se;
iz špranj in lukenj zdaj beže.

Krizman sta odšla na kratke počitnice. Minister za trgovino dr. Spaho in dr. Hrasnica pa odideta v Brčko v Bosni, kjer bosta priredila nekoliko zborovanj.

Velitvo članov okrožnih skupščin v mejah bivše kraljevine Srbije se vrše najbrže v drugi polovici meseca septembra.

Narodni skupščini se predloži v kratkem zakonski načrt o sistematično urejenih plačah za duhovnike. Tozadevni zak. načrt je izdelalo ministrstvo za vere. Ta načrt se uzakoni na eni prvih skupščinskih sej.

Beograd, 7. avgusta. (ZNU) Ministrski svet je sprejel predlog ministrstva za prosveto, da se vsem učiteljem in učiteljicam, ki služijo v prejšnjih mejah Južne Srbije in Crne Gore, računa za penzijo 8 mesecev za eno leto.

TEŽAVE BOLGARSKE RAZOROŽITVE.

Sofija, 7. avgusta. Bolgarska brzojavna agencija javlja: Z ozirom na zahtevo medvezniške vojaške komisije, da se popolnoma razpusti bolgarska vojska, je predlagal načelnik vrhovnega poveljstva načrt za razpustitev vojske in predložil načrt detaljnega pravilnika za rekrutacijo dobrovoljcev, katerim je povečal mesečne plače in podelil dolge dopuste. Začela se je v svrhu rekrutacije velika propaganda. Obstoja pa bojazen, da minimum 12.000 dobrovoljcev, ki je potrebno potreben za varstvo meje in reda v nekaterih večjih mestih, še ne bo rekrutiran do 1. oktobra.

ITALIJA IN POLJSKA.

Varšava, 7. avgusta. Danes je došel v Varšavo tajnik italijansko-poljske trgovinske zbornice inž. Prekopowski, ki bo storil korake v svrhu, da se v postavi med Poljsko in Italijo ožje trgovske zveze. Italijansko-poljska trgovinska zbornica je poslala v Gdansk ladje s proizvodi italijanske industrije in bo priredila izlet italijanskih

industrijalcev in trgovcev, ki bodo obiskali večja poljska industrijska središča.

SOKOLSKI DAN NA BLEDU.

Bled, 7. avgusta. Sokolski dan na Bledu je zbral danes popoldne na Bledu okrog 500 Sokolov in Sokolic in več tisoč domačega in tujega občinstva. Vse prireditve z lepo uspelo javno telovadbo so potekle v popolnem redu in v zadovoljnost udeležencev, med katerimi so bili tudi bolgarski ministrski predsednik Stambolijski, bolgarski poslanik v Beogradu Todorov, generala Dokić in Majster z drugimi člani naše

razmejitvene komisije, posl. dr. Žerjav in številni drugi odličniki.

Klerikalci so «slučajno» ravno v času, ko je bil napovedan skupni sokolski odhod na telovadišče v Zaki, priredili procesijo ob jezeru in to ravno po promenadnih potih. Ako so s tem komu škodovali, so škodovali le sebi in veri, ki so jo zopet enkrat zlorabljali v politične svrhe.

Sokolskega zleta se je udeležilo okrog 200 Sokolov in Sokolic v kroju iz Zagreba z lastno godbo. Bili so pri prihodu in odhodu predmet živahnih ovacij.

Vprašanje Ljubljane.

Minister notranjih zadev je prišel na podlagi poročila namestnika v Sloveniji do sklepa, da izvolitve gospoda Peska za ljubljanskega župana ne predloži v potrditev.

Ljubljanski občinski svet se bo moral torej vnovič konstituirati v spremenjenih razmerah, ker je šest komunističnih mandatov na podlagi zakona v varstvo države anulirano in šteje občinski svet samo 42 članov.

Na dnevni red prihaja torej zopet važno vprašanje: kdo naj prevzame občinsko upravo v Ljubljani v svoje roke: koalicija strank, ki jih ne združuje noben pozitivni skupni program, temveč samo sovraštvo do demokratov, torej sama negacija, ali se pa ustvari treznejša, resnejša koalicija, ki bi bila zmožna uspešno voditi komunalne zadeve tretje državne prestolnice.

Najnaravnejša bi bila koalicija med demokrati in narodnimi socialisti, ki so pravzaprav samo levo krilo demokratske stranke. Pri narodnih socialistih razlikujemo od začetka pristaše od one maloštevilne klike okoli «Jugoslavije», in mi dobro vemo, da so komunistične metode, ki se jih ta klika poslužuje, veliki večini strankinih pristašev tuje in ravno tako zoprne kot nam. Zato ne vidimo nobenega vzroka, ki bi oviral sporazumno delo de-

mokratov in narodnih socialistov vsaj v ljubljanskem občinskem svetu.

Mogoče bi bilo tudi skupno delo s socialnimi demokrati, samo s klerikalci se demokrati nikdar, nikjer in pod nobenimi pogoji ne morejo združiti za skupno delo, ker so klerikalci do sedaj še vsako skupno akcijo razdrli. Klerikalci imajo pred očmi vedno in samo koristi svoje stranke, oni so za vsako koalicijo nesposobni in pronsirani sovražniki Ljubljane, ki so ji vedno škodovali, kadarkoli in kjerkoli so le mogli.

Demokrati so v občinskem svetu najmočnejša stranka, ker imajo 18, pomnožen z zastopnikom samostojnih kmetov 19, občinskih svetnikov. Najmočnejša stranka za njimi so klerikalci z 10 občinskimi svetniki. Kot najmočnejša stranka pridejo demokrati edini v poštov kot jedro koalicije, ki bi se ustanovila na pozitivnem komunalnem programu. V to koalicijo bi lahko vstopili narodni socialisti in socialni demokrati, ali pa samo eni od teh, in taka koalicija bi lahko postavila pozitiven komunalni program in bi ga lahko tudi izvršila.

Ako do te koalicije ne pride, potem pridejo samo klerikalci, kot druga najmočnejša stranka, v poštov kot jedro protidemokratske koalicije, sestavljene iz strank, ki jih veže samo negacija, samo

sovraštvo do demokratov. Rezultat take koalicije je bila izvolitev g. Peska za župana in zelo mogoče je, da se ta koalicija obnovi, ker klika okoli »Jugoslavije« ima dosti vpliva na narodno-socialno stranko kot tako. Mogoče je torej, da se dosedanja koalicija obnovi in ako hočejo narodni socialisti in socialni demokrati na vsak način služiti klerikalizmu, naj mu le služijo. Pri tem bo, seveda, trpela Ljubljana, ki jo bodo upravljale majhne stranke, združene samo v sovraštvo do demokratov, drugače pa brez vsakega skupnega programa. Kmalu, prav kmalu bi se izkazalo, da je taka koalicija nezmožna voditi občinsko upravo tretje državne prestolnice in to bi bilo samo v korist demokratske stranke, ki je skozi desetletja znala dobro in pošteno upravljati ljubljansko občino.

Tako mi mislimo ob priliki nepotrditve g. Peska za ljubljanskega župana. In teh misli so tudi mnogi drugi, ki jim ni vseeno, kdo in kako bo v bodoče upravljaval ljubljansko občino. V kratkem se bo reševalo vprašanje Ljubljane in ono se reši lahko na dva načina: ali zmaga zdrava pamet, ali pa strankarska zagrizenost in sovraštvo.

Likvidacija komunizma.

Komunizem pri nas je likvidiral, njega ni več. O njem se bo sicer še vedno teoretiziralo in posamezniki bodo živeli med nami, ki bodo tudi dalje sanjali in fantazirali o diktaturi proletarijata in podobnih geslih, ampak komunizem kot organizirana, na boj pripravljena sila, ne obstoja več.

Zadnje dni se je pokazalo, da ta organizacija proti redu in demokraciji niti ni bila posebno močna. Zaprli so jim voditelje, poslancem so odvzeli mandate, aretacije se vršijo dalje in vendar, komunistične mase ostajajo mirne, nikjer se ni pojavil kak odpor, kar je najboljši dokaz, da je pač veliko ljudi pri volitvah vrglo kroglice v komunistične skrinjice, ampak do pravega komunizma veliki večini teh volilcev ni, volili so komunistično samo iz demonstrativnih ali kakršnihsibodi drugih namenov.

Tega mnenja smo bili mi vedno, samo voditelji komunizma so bili v veliki zmoti. Tudi njih je iznenadilo veliko število komunističnih glasov, ampak namesto da bi pravilno ocenjevali ta slučaj, pojav, so se podajali iluziji, da so razmere dozorele za komunistično revolucijo in za izvršitev vseh njihovih načrtov.

Ta zmoti je bila usodna, ker na podlagi napačnih domnevanj so prešli voditelji komunizma, na izvrševanje prve točke svojega programa: na izvajanje terorja z atentati na posameznike. Hoteli so doseči večjo svobodo gibanja in agitacije in mislili so, da bodo to dosegli, ako zastrašijo vodilne državnike. Ti se pa niso dali zastrašiti, poslegli so po protimerah in — komunizem je danes pri nas likvidiran, ker pravih revolucionarnih komunistov je malo in tudi oni, ki so se nahajali v teroristični organizaciji, torej komunistična elita, avant-garda, se vedejo pred preiskovalnim sodnikom naravnost strahopetno — najbolj strahopetno ravno voditelji, ki bi morali prednjačiti svojim

zapeljanim žrtvam v pogumu in odločnosti.

Prilike pri nas niso take, da bi bila potrebna in možna socialna revolucija. V demokratični, parlamentarni državi kot je naša, je vsaki struji in stranki omogočeno uveljaviti svoja načela mirnim in rednim potom. Skokov ne moremo delati, posebno ne tako velikih skokov, kakor bi to radi napravili komunisti. Dogodki zadnjih dni so to jasno dokazali, ker komunistično gibanje je bilo likvidirano s tako lahkoto, kot nikjer v naši sosesčini.

In vsa naša javnost je zadovoljna s takim izidom komunistične afere. Samo majhen del javnosti se drži po strani in ni zadovoljen z vladnimi ukrepi proti terorizmu. »Novi Čas« mora biti, seveda med onimi, ki niso zadovoljni, saj ni zastopil naslednik »Večernega Lista«, tega tvorca komunizma na Slovenskem. Ta edini boljševiški list na Slovenskem tarna, da je delavstvu onemogočena vsaka organizacija in vsaka borba za izboljšanje njih položaja.

Same laži, ki jih je ta obskurni list v vsaki svoji številki poln. Delavstvu nikakor ni odvzeta možnost strokovne organizacije, odvzeta je samo možnost organizacije na komunistični podlagi, odvzeta je možnost organizacije terorja, atentatov, revolucije. Delavstvo naj opusti komunistične fraze o terorju, diktaturi proletarijata in podobna gesla in lahko se bo borilo za socialne reforme, katerih potrebo uvideva vsak razumen človek, ker človeštvo gre naprej, ne pa nazaj — k diktaturi tega ali onega družabnega razreda.

Boj proti komunizmu je boj prave, resnične demokracije. Ako »Novi Čas« tega ne more, ali noče razumeti, se mu ne more pomagati, ali to si lahko zapiše za ušesa tudi on: komunizem pri nas je likvidiran — v oni formi, kakor se je pojavil, gotovo!

Peskova častihlepnost.

»Ječe se bodo polnile«, tako stoka »Jugoslavijin« člankar zopet včeraj, ker misli, da je bilo preveč popustljivosti, da že par dni ni hujskal proti državi po komunističnih metodah.

Takrat, ko je bila ustava sprejeta, je »Jugoslavijin« hujskač prvič zastokal o ječah, ki se bodo baje polnile. Od takrat je poteklo že nekaj časa in doživeli nismo niti ene same politične aretacije, ako izvzamemo komunistične teroriste, proti katerim je pa bil sprejet in razglašen poseben zakon, za katerega sta glasovala tudi oba narodno-socialna poslance.

Take so »Jugoslavijine« metode, ako se ji pa očita, da so te metode komunistične, se razjezi in govorič o denuncijantstvu, v resnici je pa to samo opozorjanje občinstva na ono, kar »Jugoslavija« dela javno in očitno.

Najboljši naši možje so ničvredneži, propalice, korumpiranci, dobičkarji; ti možje so ustvarili ustavo samo zato, da morejo polniti ječe z nedolžnimi žrtvami njihove samovolje. Tako in v tem smislu laže »Jugoslavija« nesramno danna, samo da podžiga nezadovoljstvo in strasti in to — pravi ona — niso ko-

munistične metode, ker ona je za državo, za narodno edinstvo in za vse dobro!

Nezdravo razmerje, ki vlada med pristaši narodno-socialne stranke in med ono kliko, ki se zlija okoli g. Peska in njegove »Jugoslavije«, se bo moralo pojasniti. Pristaši narodno-socialne stranke niso komunistično navdahnjeni, mi jih prištevamo še vedno h konstruktivnim elementom in zato ne moremo razumeti, kako morejo oni trpeti in dopuščati, da njihov voditelj — in to je še vedno g. Pesek — tako drzno in brezobzirno meče polena pod noge vsakemu delu na konsolidaciji notranjih razmer v državi. Ako bo narodno-socialna stranka vse to mirno trpela, potem bo to pač znamenje, da se solidarizira z g. Peskom in njegovo kliko tudi v njegovih komunističnih metodah, ker da so metode, ki se jih poslužuje »Jugoslavija« komunistične, o tem razumen človek danes ne dvomi več.

In vse to radi Peskove častihlepnosti! G. Hribarju ne bo nihče očitati pristranosti, saj ga je vsa naša javnost sprejela kot namestnika naravnost z nekakim zadoščenjem — »Jugoslavija« posebno. In vendar je moral namestnik poročati o županovi volitvi v Ljubljani tako, da je moral skleniti minister notranjih zadev, da Peskove izvolitve za župana ne more predlagati v potrditev!

Vzroki niso navedeni, cela zadeva je uradna tajnost in mi verujemo, da so vzroki dovolj močni, da onemogočajo g. Peska kot župana. To vendar ni malenkost: ne potrditi pravilno izvoljenega župana, ki ni komunist, četudi se poslužuje komunističnih metod. Tudi v Zagrebu je bil potrjen za župana mož, ki je politično ravnatoko daleč od vlade kakor g. Pesek in zato je naravnost smešno pripisovati Peskovo nepotrditve političnim motivom, posebno ker je bil v Mariboru potrjen socialni demokrat. Vlada mora imeti pač tehtne vzroke, da g. Peska ni potrdila in gotovo ima tudi tehtne vzroke, da svojih motivov ne objavi.

G. Hribar, ki se mu ne more očitati pristranost je g. Pesku lepo svetoval, naj formalno »zboli« ali pa naj za nekaj časa odpotuje iz Ljubljane. Vsak razumen človek bi poslušal ta razumen nasvet, samo g. Pesek v svoji častihlepnosti in trmi obnavlja v »Jugoslaviji« svoje komunistične metode, s katerimi je za nekaj dni prenehal, da bi se priliznil namestniku, katerega bo začel gotovo v najkrajšem času napadati in blatiti, kakor je že vrgel blato na najboljše može v državi.

Pa to blato bo padlo nazaj na onega, ki ga tako lahkomišelnost meče okoli sebe! Tako nizko še nismo padli, da bi smel nemoteno izvajati nekako diktaturo človek, ki nima kvalifikacij, da bi zasedel ljubljanski županski stolec! Prepričani smo, da bodo s tem človekom obračunali najprej in najtemeljitejši oni, ki so ga dvignili na svoja ramena, ker ti ljudje so bili prevarani in zapeljani, oni bodo sprevideli, da so dvignili na svoja ramena — nevarnega človeka, ki se jih poslužuje samo zato, da zadosti svoji častihlepnosti.

Reka, Baroš in drugo.

Končno je tudi italijanska vlada priznala, da ima po rapalski pogodbi luka Baroš nedvojbeno pripasti naši državi. Tako pač določa dostavek k rapalski pogodbi, ki se ga je držalo do najnovejšega časa v tajnosti, kar pa podpisov na njem ni moglo izbrisati.

Glasom pogodbe je torej Italija dolžna izročiti nam sušaško luko Baroš, brez vsakega ozira na trgovinsko pogodbo in druga vprašanja, ki niso s teritorialnimi določbami rapalske pogodbe v nobeni zvezi. Zato besni italijanski šovinizem, zato preklinjajo v Italiji Sforzo in Giolitti in tudi sedanjí ministrski predsednik Bonomi ima zelo težko stališče, ker je pač tudi on sopodpisal rapalsko pogodbo in je »sokriv« na »izdajstvu« italijanskih interesov.

Italijanska vlada bi zato na vsak način rada pomagala Reki v obliki nekake skupne italijansko-reško-jugoslovanske uprave v vseh reških pristaniščih, torej tudi v Barošu. V tem edinem bi bila nekaka rešitev za Reko, ki brez jugoslovanskega zaledja niti vegetirati ne more, kaj šele napredovati in se dalje razvijati. Da bi se prišlo do tega sporazumnega in skupnega upravljanja reških in sušaških pristaniških naprav, je poslala Italija v Beograd celo predsednika reške vlade Zanello, ki pa navzlic svoji večini še vedno ne vlada na Reki, da on vodi pogajanja z našo vlado v imenu reške države!

Italijanom je treba dati z naše strani edino pravičen odgovor, da je treba najprej izročiti sušaško pristanišče Baroš nam, kot edinim praviim lastnikom, ker dokler se to ne zgodi, so brez vsakega pomena kakršnasibodi pogajanja. Razen tega se mora reška država resnično konstituirati, ker Italije reška pristanišča nič ne brigajo, temveč je na njih zainteresirana samo naša in reška država. Z reško državo bi se morda dalo govoriti, seveda, samo tako, da bi naše pravice bile popolnoma zavarovane.

Jugoslavija res ni zato na svetu, da bi redila, hranila in vzdrževala umetno reško državno tvorbo. Dokler bomo reško pristanišče potrebovali, se ga bomo tudi posluževali, ali skrbeli bomo, da zgradimo primerne pristanišča na naši lastni obali, ker bi bilo naravnost smešno, da se poslužuje naša trgovina tujega pristanišča, ko imamo dovolj lastne morske obali.

Seveda, tega se ravno največ boji »v imenu Reke« Italija, da bi mi zgradili kje v bližini reškega pristanišča lastno pristanišče, katerega ne bi upravljali kak italijansko-reško-jugoslovanski konzorcij. To bi pomenilo propast Reke, ker ne samo, da mi ne bi imeli potem nobenega interesa več na njenih pristaniških napravah, temveč bi tudi druge države iz jadranskega zaledja upravile svojo pomorsko trgovino preko našega pristanišča. To pa ni naša krivda, temveč je to krivda italijansko-nacionalnih Rečanov, ki se niso hoteli združiti s svojim naravnim in edinim zaledjem, temveč so hoteli postati na vsak način italijanski ali pa »svoji«.

To so italijansko nacionalni Rečani doslegli. Postali so z italijansko pomočjo

Listek.

Nadrahov Cene.

K'sm se zadnč šov kopat na Pusavje, sm med drugm naletu tud na gespuda žepansk. Gespud žepan sa bli teku zarit u pesek, de se ni od neh nč družga vidl, kokr en sam velik nus.

Kva pa j' tu, sm s' mislu! Aha, gespud žepan sa dons čist gutov u sojmu lement. Pesek u pesku, gliha ukep štrih. Ukol neh sa bli zbran usi ta velk novodobn apostlni, k' maja pamet u žakleh, u žakleh pa nč. Eni sa zgledal ket pугrebci, eni, ket de b' se prpravlal na zadna pujedna, eni pa ket avfarij.

Prbližu sm se jem, de b' vidu, kva maja ti mužakarji provzaprov u grif. Uprašu sm prec ta peruga, ke se m' je predstavu za sluvenskega Andreja Hoferja, kva se j' zgudl, de sa usi teku puparjen ket cucki. Putipu se j' za soja dovga brada, kera še nekol ni bla zastavljena v ferzoceng in na kera je bl ponosn, kokr na soja pamet, se razkoračuin se zaderu nad

mana: Tis tud en ta prav tč! Ke s' pa hodu Cene, de še ne veš, de j' Pesek ket žepan skuz padu? Veš, prov do ta zadnč nas je uleku za nus in nas farbu, de maja pred negavem meljonem gespudi ministri u Bevmugrad tak rešpekt, de kr na trebuhe pupadaja, sam če negav ime slišja. Pumisl Cene, zdej pa taka blamaža! Zdej šele vidm, de s' mov čist prov, k' s' nam zmiri pravu, nej se pazma, de nama usi skep enkat zarad Peska u lebet pršli.

Ampak, kr je, je. Dovh, dovh nas je uleku za nus, zdej nas pa nav več. Pr tem ga j' Hofer z usa sila sunu u nus, k' ga j' blu videt iz peska. Negavmu zgled sa sledil še ta drug. Zravnu bučajna savskeh valov sa se slišal pr tem še zmolkl glasov iz peska in pa krehetajne navzočeh krokariju.

Kr za mal sem je zdel, k' sm vidu ta čudn przor. Tok tku sramoten konc nej naprav naš ta nov gespud žepan, od kerša sa neker tolk prečakval in se že med saba razdelel usa ravnatlska mesta, kr jeh je na raznuzlaga. Ledje sa res nehvaležn. Dokler jeh je futru, jem je biu dobr,

zdej, ke se j' začev putaplat, ga pa pudgane še pr mir nočja pestit. Kva pa j' zatu, če sa mel gespud žepan, ket pravja neker, mende precej masla na glav. Kdu ga pa nima! Res je scer, dej za tacga bulš, de ne hod na sonce, ampak u pesek zakopat ga pa zavol tega tud še ni treba. Kdur je enkat že živ mrlič, je najbul, da se ga u mir pusti.

Izkopu sm Peska iz peska in skoču pol u vuda. Za mana je pol še nekej štrbunknel, pa ne vem natančn, kva je blu. Slišu sm sam, de se j' od tistga časa Sava kr vidn začela sušit in de ma na Pusavju najbrž že u par letih mel velika peščena pušava. Ves pesek de j' šov od Peska, obdržal pa sa se ga še zmiri meljoni, pu kereh zdihujeja zdej usi, ke sa se dovga leta mastil iz negavga kurita.

U kratkem ma mel tori u Iblan nove vulitve žepana. Prglasel se j' že tolk žepanskeh kandidatu, de se bujum, de navja ubčinsk svetniki naredlispet taka, ali pa še večja neumnast, kokr sa ja zadenč. Kokr iblansk žepansk stov ni prenesu čluveka s peskam, ravn teku se bo otresu tud še marskerga družga. Men s j'

enkat samu sajnal, de sm se usedu na iblansk žepansk stov, k' sm se zbudu, sm pa vidu, de sm pr tem s postle padu.

Kokr sm slišu, se zdej ta najbl puteguje za žepansk stov ubčinsk svetenk Babenk, k' je reku, de more za usaka cena bt z zlatem črkam natiškan na gomastraten žepansk tabel, pa nej ga košta kr hoče. Zagrozu je clu, če se ne zgudi negava vola, de nav samu morost, ampak kr cela Iblana spravu pod vuda, de se boja putopl usi, kter ne b' tli trobet u negav rug. Jest gespudu Babenku ket sojmu priatlu svetujem, nej si te vrste muhe kr izbije iz glave. Iblansk žepansk stov je namreč teku ustvarjen, de voda, pa nej bo napelana magari tud od štalaterja Babenka, še velik teži prenese, kokr pa pesek.

Scer sa pa zdej teku ukance, za kva pa ne b' mov tud naš žepansk stov nekej časa ukance.

Usem tistem, k' raznašaja okul, de sm jest Nadrahu Cene spodnesu Pesku stov, de j' s trona padu, pa naznajnam, de jeh bom uleku pred sudnija. Tori, jezik za zubmi.

«svoji» in sedaj naj se tudi sami brigajo za svojo bodočnost, mi se bomo pa tudi brigali v prvi vrsti za sebe.

Grški imperializem.

Grki so močno podobni Italijanom. Njihova dežela je majhna, ampak Grki so raztreseni, največ kot trgovci, po vseh pristaniških mestih Egejskega morja, pa tudi drugod po svetu, ampak v imenovanih pristaniških so tako številni, da imajo skoraj vso trgovino v svojih rokah.

Tako so tudi Italijani naselili Trst, Reko in druge naše obrežne kraje in kakor zahtevajo Italijani zaradi teh svojih naselbin jugoslovansko zaledje (za Trst so ga deloma tudi dobili), tako hočejo tudi Grki dobiti v svojo oblast ne samo svoje tujerodne zaledje, da bi te obrežne grške naselbine mogle izhajati, ker same od sebe ne bi mogle živeti.

Dva velika pomorska trgovska emporija s primernim zaledjem so Grki že vtaknili v svoj žep: Solun in Smirno. Solun niti ni grški, temveč židovski, ampak Grki so ga dobili v balkanski vojni in z njim njegovo, po večini slovansko zaledje. Smirno so dobili po evropski vojni in tudi ta pomorski emporij ni po večini grški, da o njegovem zaledju niti ne govorimo. Po vrhu tega so dobili v balkanski vojni še pristanišče Kavalo s slovanskim zaledjem, ki bi bila edina pripravna točka, na kateri bi prišla Bolgarija na Egejsko morje.

Majhna Grčija torej zapira izhod na morje nam (Solun), Bolgarom (Kavala) in Turkom (Smirna) in še ni sita, še ji ni dosti in zahteva za sebe tudi še — Carigrad, ker je tudi tam nekaj grških trgovcev.

To je imperializem, ki pa gotovo ne bo dolgega veka, ker majhen narod, kakršen je grški, ne bo mogel za večne čase zapirati dohoda do morja trem, oziroma štirim sosednjim narodom. Politične konstelacije se menjajo, one ne bodo večno tako ugodne za Grčijo, kakor je današnja.

Carigrad spada v rusko interesno sfero. Ta ogromna država, ki se bo še postavila na noge, ko se reši boljševiške nesreče, ne bo dolgo mirno gledala, da ji kar ostane zapira z Dardanelami in Carigradom prosto pot v širni svet in kadar koli se bo govorilo o Carigradu in Dardanelah, se bo moralo misliti v prvi vrsti na Rusijo — tudi danes, ko se ta ruski velikan nahaja na tleh in se zvija v težkih bolečinah. Usoda Rusije še ni zapečatena, ta veliki in močni narod bo zopet vstal, on bo zopet zdrav in močan in ako Grki sedaj tudi dobijo morske ožine s Carigradom, morajo že danes misliti na dan, ko bo zaklical velikan s severa: to je moje!

Tudi Turčiji bodo prej ali slej izvojevali izhod na Egejsko morje, ker ta jim je tako potreben, da brez njega ne bodo mogli izhajati. Momentano stojijo Grki vojaško proti Turkom dobro in morda bodo za enkrat tudi obdržali maloazijsko obal, kakor držijo Italijani v svojih krempljih naše Primorje. Ampak narodi se ne dajo več dušiti od svojih sosedov, zatirani iščejo svobode, pritisnjeni — zrak. Prišel bo čas, ko bo strt italijanski in grški imperializem.

Vprašanje Suluna in Kavale je odvisno v prvi vrsti od odnošajev med Jugoslavijo in Bolgarijo. Upati je, da ne bo dolgo trajalo do dneva, ko se pozabijo vse zmotne in grehi preteklosti in najdeta obe državi skupnost svojih interesov, ki ležijo na Egejskem morju, zaprtem za sedaj za ene in druge po grškem imperializmu.

Grčija naj se ne primerja Angliji in naj ne sanja o podjarmiljevanju tujih narodov. Ona je zato veliko premajhna in veliko preslaba, slovansko pa dovolj močno, da ta nenaravni grški imperializem — stre!

Kaj bo z Rusijo?

V Rusiji vlada lakota in kolera, ker je boljševiška uprava tako za nič, da tega ne more preprečiti, ali pa vsaj omejiti. Suša je uničila žetev velikanških ozemelj in četudi je v ostalih delih Rusije žita dovolj, morajo trpeti po suši prizadete pokrajine lakoto, ker so boljševiki v kratkem času svoje vlade skoraj popolnoma uničili železnice, razdalje so pa ogromne.

V nekdanji žitnici Evrope torej stradajo milijoni, ker ni transportnih

sredstev za prevoz živil iz enega dela države v drugi del in stotisoči umirajo na kolero, ker se boljševiška uprava nikdar ni brigala za zdravstvo in ni poskrbela potrebnih zdravil.

Rusija preživlja težko krizo in zdi se, da preživlja to krizo tudi boljševizem, ki se ni znal uveljaviti pri pozitivnem delu. V težkih mukah se zvija nekdanj močna in silna Rusija, po krivdi onih, ki so jo porabljali za to, da delajo na nji nemogoče socijalne eksperimente in v Evropi je splošno mnenje, da je najnovejša nesreča, ki je zadela Rusijo, začetek njenega ozdravljenja, da je ona začetek preobrata, konec boljševizma.

Razmere v Rusiji so nam premalo znane, posebno pa razmerje nasprotujočih si struj, da bi si mogli ustvariti jasno sodbo o nadaljnjem razvoju dogodkov. Zdi se, da je sigurno samo eno: da je boljševizem v sedanji svoji formi doigral, skrahiral, da mora zapustiti pozornico, ali na vprašanje: kdo in kaj pride na njegovo mesto, je nemogoče odgovoriti.

Boljševizem bo morda uničen v krvavi državljanski vojni, ki bi Rusijo še bolj oslabil, ker državljanska vojna je že za malo državno velika nesreča, kaj še-le v taki veliki državi kot je Rusija, kjer bi državljanska vojna trajala lahko leta in leta! Eventualno bo likvidiralo sedanje stanje tudi z nepričakovano zmago skrajne desnice, kar tudi ne bi bilo koristno, ker se je tudi ta skrajna desnica že pokazala kot nesposobna za upravljanje velike ruske države.

Za Rusijo bi bilo najbolje, ako se preobrat izvrši bolj počasi, sukcesivno, da najprej preneha diktatura enega samega razreda, da se skliče konstituenta, sestavljena iz vseh slojev ljudstva in ta naj bi prevzela upravo v svoje roke. Tako upravljana Rusija bi bila deležna simpatij in podpore vsega civiliziranega sveta in bi se kmalu zopet postavila na lastne noge.

Iz lastne moči naj se dvigne Rusija iz razvalin, to je v njenem eminentnem interesu, ker ako se bo preveč naslanjala na pomoč od zunaj, bo morala to pomoč predrago plačevati. Brez vsake tuje pomoči, brez vsakega sodelovanja inozemstva ne bo šlo, ali ta pomoč in sodelovanje naj se omeji samo na najnujnejše in najpotrebnejše.

Mi verujemo v zopetno vstajenje Rusije, ker je jasno, da se boljševizem v sedanji svoji obliki ne more vzdržati. Ampak za Rusijo bi bil modificiran boljševizem, ki bi se sukcesivno pretvarjal v pravo in resnično demokracijo, veliko boljši, kakor kak nepričakovan in nagel prehod na desno. Nagli prevrtni nikdar in nikjer niso bili dobri, evolucijo je vedno predpostavljati revoluciji in zato mislimo, da bi bil najboljši izhod za Rusijo v današnjih razmerah primerna modifikacija sovjetskega sistema in naraven prehod iz njega v demokracijo.

Lep govor mariborskega knezoškofa.

Povodom prihoda namestnika g. Hribarja v Maribor je imel pri skupnem obedu v restavraciji južne železnice mariborski knezoškof dr. Mihael Napotnik lep govor, ki ga priobčujemo ravno zato, ker je veljal mariborski knezoškof za odkritega nasprotnika naše države.

Knezoškof Napotnik je govoril: «Prečislani g. minister in pokrajinski namestnik! Dovolite dobrohotno, da izpregovorim, kakor dopoldne v deputaciji levantinske duhovščine, zdaj pri agapi ali bratski gostbi nekoliko pozdravnih besed. Z izredno radostjo nas je svoj čas napolnil obisk presvitlega regenta prestolonaslednika Aleksandra v našem zalem mestu Mariboru. Danes pa se veselimo, da je prišel prečislani g. kraljevi namestnik v naš Maribor, ki je meni tako ljub in drag, ker je obenem tudi sedež nadpastirjev lavantinske vladikove, ki bo v kratkem in sicer l. 1928. slavila 700letnico svojega obstoja. S tem posetom je naše lepo razvitačje mesto iznova pridobilo na ugledu in slovesu. Mi izrekamo preblagemu gospodu pokrajinskemu namestniku iskreno zahvalo za

njegovo, četudi le kratko bivanje v naši sredini ter živo želimo, da odnese g. minister prav prijetne vtise iz glavnega mesta slovenske Štajerske. Tej zahvali pridajam zagotovilo naše udanosti in zvestobe, poslušnosti in ljubezni do Nj. Vel. kralja Petra I. in Nj. Vis. prestolonaslednika in regenta Aleksandra. Naše vodilo in ravnilo bo vselej znamenito evangelijsko naročilo: «Dajte Bogu, kar je božjega, in kralju, kar je kraljevega!» Omenjene važne dolžnosti in čednosti nam narekuje zdrava pamet; saj brez avtoritete ni urejene družbe. Nalaga nam jih prvak apostolov: «Boga se bojte, kralja častite, njegove oblastnike čislajte!» Uči nas jih odlok presvetega apostola narodov: «Vsakdo bodi poslušen višji oblasti, ne nam, marveč oblastem, kakor so od Boga!» Mi ljubimo troimenno krasno kraljevino in njenega vladarja po v obče znanem reku: «Ni dobro mnogovladje; eden bodi vladar, eden kralj, ki mu da Kronov sin (t. j. Deus) žezlo in pravico, da kraljuje.» Stari Homer — pravijo, da je bil slep, če je bilo njegovo telesno oko mrtvo, je bilo pa njegovo duševno tem živejše, bistrejše in jasnejše. Že Homer, pravi, je videl, kako v senci resnice dobivajo vladarji svojo oblast od zgoraj. — Sprejmite nadalje visokospoštovani g. kraljevi namestnik zatrdilo, da hočemo po svojih močeh složno in vzajemno z zakonitimi oblastmi delovati za miren razvoj in srečen procvit krasne kraljevine, kakor za blaginjo in dobro srečo lepe naše domovine. Program naš je evangelijski božjega miru in krščanske ljubezni. V dosego teh svojih dobrih in najboljših namenov sem prepričan o vaši sopomoči in podpori, kakor zavetju visoke vlade. Naposled prosim milega Boga, kakor sem to danes storil pri sv. maši, ki sem jo služil na god Marije Snežnice, da Vas, prečislani g. minister, preprejano podpira s svojo vsemogočno milostjo v visokem, pa tudi težavnem, ker dolžnosti in odgovornosti polnem poklicu in poslu. Želim Vam blagoslova božjega v najzvrhanejši meri. V tem domoljubnem duhu in zmislu povabim vse ljube sogoste, da vzdignejo čaše polne domačega vina in z menoj vred zakličejo Bog varuj in čuvaj še mnoga dobra in zdrava in vesela leta precejšenega g. ministra in kr. namestnika! Jaz sem govoril, nebo pa me sliši in usliši!

Zapiski.

Ta rimski papež! Članek, ki je pod tem naslovom izšel v zadnji številki «Pondeljka» ne samo da klerikalnih listov ni spametoval, temveč so naš list napadli in branijo italijanskega nacionalista v vlogi «božjega namestnika» na zemlji. Ker naše klerikalce dobro poznamo, se nismo temu čisto nič čudili, razumne ljudi pa ponovno opozarjamo na dotični naš članek in videli bodo, kako smešno vlogo igrajo oni katoliški Jugoslovani, ki navzlic vsem italijanskim nacionalističnim dejanjem rimskega papeža proti nam, priznavajo in častijo še nadalje tega laškega nacionalista za «božjega namestnika» na zemlji.

Na napačen naslov se je obrnil »Slovenec«, ko je imenoval naš list «Poli-zeibblatt für das Herzogtum Krain» ali podobno, ker takrat, ko smo še imeli »Herzogtum Krain«, ni bilo »Pondeljka«, pač pa je izhajal »Slovenec«, ki je stal v najtesnejših stikih z — dr. Skublom. Punktum.

Z načinom našega poročanja ni zadovoljen »Slovenec«. Hvala bogu, da je temu tako, ker mi bi bili zelo nezadovoljni, ako bi bil z nami zadovoljen — »Slovenec« in morda še celo »kako« »Novi čas«.

Kdor hoče vedeti, kaj je konfuznost, naj čita v »Jugoslaviji« uvodnike, pa bo takoj vedel. Frazе, laži, nedoslednosti — to ti uvodniki. Resnično, »Jugoslavija« je postala prevelika za svoje članke, ki so menda vsak dan v skrbeh, kaj bodo pisali in potem v zadregi mlatio prazno slamo.

O dostojnosti je včasih veliko besedila »Jugoslavija«. Ta »dostojni« list je poročal o seji načelstva JDS, ki je sploh bilo ni, da je bil na njej strahovit prepir in dirndaj, da so hoteli izključiti nekaj uglednih članov in podobne neumnosti. To je seveda, nad vse dostojno

pisanje — po Peskovih in Fakinovih mislih, seveda!

Med vrstami.

Apel na begunce je objavila »Jugoslavija« in jih poziva, da vsi obrnejo hrbet demokratski stranki zato, ker je demokratska stranka — protibegunska.

Mislimo, da bi »Jugoslovenska Matica« prav slabo izhajala, ko bi ne bilo demokratov, ki so vedno najizdatnejše podpirali vse narodno-obrambne organizacije, n. pr. Ciril in Metodovo družbo.

Posl. Brandner je koroški begunec in zato bi smel delati tako politiko, kakršno bi hotel, in ako napravi kako napako, mu nihče tega ne bi smel očitati. To stališče zastopa »Jugoslavija«, ki ima v marsičem prav čudne pojme. Kdor se spušča v politiko, naj bo pripravljen na kritiko!

»Jugoslavija« je poročala o burnih scenah pri seji načelstva JDS, ki je sploh ni bilo. Poročilo je bilo dementirano kot neresnično, ampak »Slovenec« je navzlic temu pricapljal za »Jugoslavijo« in poročal, da je bila scena še veliko burnejša, kot poroča »Jugoslavija«.

»Novi čas« je nezadovoljen z narodno-socijalnima poslancema, ker sta glasovala za zakon v varstvo države.

Seveda, glasovati za zakon v varstvo države, to je po »Novem času« največji greh, ki ga more zagrešiti kak poslanec!

Na zlomljenem stolu.

Prelep in slaven stol županski, vabljev, mikav je stol ljubljanski... Na njem moža zaslužna dva sedela Hribar, Tavčar sta.

Da Pes'k kedaj zasede stol, da bo naslednik... Ah, nikol' razsodnemu človeku to na um še v sanjah ni prišlo.

Zato, ko nanj se vsedel je, je stol takoj prelomil se. Zdaj ensesarski štab kriči, da so mu ga podžagali.

Ne, ne, pretežek mož je bil, pod težo se je stol razbil. Da list njegov zdaj pere ga, razume se — zato ga 'ma.

Ljubljanski veliki semenj.

Odbor ljubljanskega velikega semnja je povabil predvčerašnjim popoldan ljubljanska uredništva na sejmišče, da se uredniki na licu mesta poučijo o obsegu sejma in drugih podrobnostih te velezanimive in velekoristne prireditve, ki dela naši industriji, trgovini in obrti vso čast.

Veliki semenj bo na travniku med Lateralmanovim drevoredom in Gosposvet-sko cesto. Prostor obsega 25.000 kvadratnih metrov in je po svoji legi tak, da se lepšega in pripravnjčnega ne bi moglo najti v Ljubljani. Celo ureditev prostora vodi v tehničnem oziru arhitekt Kostaperaria, ki je na svoje delo lahko ponosen. Paviljoni so okusno in praktično razvrščeni in napravljeni.

Sejmišče predstavlja celo malo naselbino. Takoj pri vходу, na levi strani, je lep paviljon, kjer bo informacijska pisarna za občinstvo, tajništvo sejmišča, predsedstvo in soba za seje. V paviljonu na nasprotni strani bo pošta, brzojav, telefon in »Tourist office«. Potem se vrstijo drugi paviljoni, v katerih bodo razstavljeni izdelki vseh domačih industrij: papirnatе, lesne (pohištvo), majolika, metle, ščetke, igrače in zobotrebi, sita in rešeta, vrvarske izdelke, slamniki in klobuki, obleka, ure in zlatnina. Močno bo zastopana železna industrija s turbinami, poljedelskimi stroji in razno železnino (štedilniki kose, srpi, sekire, jedilno orodje, zvonovi, lovske puške itd.)

Dalje bodo razstavljeni izdelki lesne industrije: zaboji sodi, vozovi, sani, v istem paviljonu bo razstavljena opeka in cement. Tukaj bodo razstavljeni tudi razni proizvodi poljedelstva, hranila in pijače, testenine, čajno pecivo, med, sadje, žganje itd.

V posebnem paviljonu bo trgovski oddelek, v katerem bodo razstavljeni najrazličnejši izdelki tu- in inozemstva.

Tudi usnjarska industrija bo dobro zastopana, pivovarni Zalec-Laško in «Union» imata posebne paviljone, enako tudi češko-slovaška industrija.

Na sejmišču je tudi paviljon za godbo in lastna elektrarna.

Pomen prireditve je evidenten in upati je, da se ponovi vsako leto, po možnosti pa dvakrat na leto: spomladi in jeseni. Trgovci in zasebniki iz cele države bodo imeli na tak način priliko na enem mestu ogledati si industrijske in obrtne proizvode, ki jih rabijo in jih lahko takoj tudi naročijo. Trgovina med posameznimi deli države se bo vedno živahnejše razvijala, izdelki domače industrije in obrti bodo imeli vedno več odjemalcev, ki sedaj kupujejo v tujini, ker niti ne vedo, da dobijo izdelke v enaki kakovosti in po enakih cenah tudi v domovini. Zato želimo ljubljanskemu velikemu semnju, ki je prvi te vrste ne samo na Slovenskem, temveč v celi državi, najboljši uspeh.

Razno.

— V tolažbo kadilcem. Po uradnih poročilih bo letošnja trgatava tobaka v naši državi prav obilna: ceni se na 13 milijonov kilogramov. Ker se pokadi v državi samo 10 milijonov kilogramov, ostanejo 3 milijoni kgr., ki se jih porabi za rezervno, tako, da bomo kmalu zopet prišli v normalne razmere, ko ni bilo treba kaditi novega nezadostno prepariranega tobaka, temveč bomo dobijali starejši, zadostno preparirani tabok. Razen tega poročajo tudi iz Beograda, da ima finančni minister namen znižati cene tobačnim izdelkom za celih 25 odstotkov, in sicer na ta način, da zmanjša nakupno ceno pri producentih. Do tega pa najbrže ne pride in kadilci bodo zadovoljni, ako ostanejo cene tobačnih izdelkov na sedanji višini in se ne povišajo vsakega četrta leta, kakor se je to do sedaj prakticiralo.

— U hod čes dvoriše, tak napis se nahaja na vratih prenovljene hiše v Gradišču, kjer je bila včasih Fridlova stavbarnica. Rokopis je dosti lep, kar pomeni, da je dotičnik, ki je to napisal,

hodil v šolo in menda nalašč in z namenom pači slovenščino.

— Franc Jožefove grenčice, edine dobrote, ki nam jo je zapustil nekdanji cesar, ni dobiti — nam poroča čitatelj — v celi Ljubljani. Pred kratkim je bila namreč odpravljena trošarina. «Uradni list» pa tega še ni priobčil, carinarne nimajo navodila, trgovci pa čakajo z naročili, ker se boje, da ne bi plačali državi par kronic trošarine preko predpisov. Radi počasnosti uradnega šimelja in radi «patriotizma» onih, ki se boje, da ne bi državi kaj podarili (plačali bi pravzaprav takointako kupci) naj trpe bolniki.

— Separatisti, ki slovensko ne znajo. Prejeli smo: «Novi čas» ne ve, da je to instrumental jednine in ne dativ množine, ako se piše, da je nekdo imenovan tajnikom, učiteljem itd. Zato čestita svoji somišljenici, da je imenovana — asistentinjom.

— Kolesarska dirka Ljubljana-Bled (52 km) za prvenstvo kluba je priredila včeraj kolesarska «Ilirija» v Ljubljani. Tekme se je udeležilo 16 tekmovalcev. Zmago in ž njo klubovo prvenstvo si je priboril znani kolesarski prvak I. Šolar. ki je vozil 1 uro 42 minut. Takoj za njim sta dospela Goltes in Kirner, ki je prispel kot prvi iz teške skupine. — Po končani dirki se je vršil ob jezeru lep kolesarski korzo do hotela «Petran», kjer je bil skupen obed. — Po obedu so priredili dirkači še tekmo v teku okrog jezera (6,5 km); udeležilo se jo je sedem tekmecev, od katerih je prispel v 32 minutah kot prvi na cilj Kirner. Drugi je bil Škrajnar, ki je zmagal v lanskem Sportnem tednu v distančnem maršu. — Lepo uspeli sportni dan je zaključila tovariška plavalna tekma na 105 m, v kateri je bil prvi Bar.

— Obsojeni izdajalci. V Zagrebu je končan proces proti frankovskim izdajalcem dr. Milanu pl. Šušljaju in tovarišem. Dr. Milan Šušljaj je bil obsojen na tri in pol leta ječe, drugi obsojenci pa na ječo od šestih mesecev do treh let; trije obtoženci so bili oproščeni. Ta frankovska družba je stala v zvezi z Madžarsko in je hotela izzvati na Hrvatskem revolucijo. Sedaj imajo revolucijo!

Pristopajte k „Jugoslovanski Matici“!

„JADRAN“ d. z o. z. LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA 9

priporoča:

kolonijalno in špecerijsko blago ter žitne pridelke.

Točna in solidna postrežba.

Pozor! Na obroke! Kredit!

Da ustrezemo mnogokrat izraženi želji naših odjemalcev, prodajamo z olajšili pri plačevanju naše znane

= krasne remontoirke =
(za gospode)

najbolje opremljene, 28 ur idoč, z dvoletno garancijo, za brezprimerno ceno samo po 125 dinarjev proti ari 45 dinarjev in mesečnemu plačilu 8 dinarjev. Ura se pošlje takoj po sprejemu are priporočano. Dotični naročnik naj nam blagovoli naznaniti svoj poklic. Če želi naročnik vso kupno ceno plačati takoj, dobi 5 % popusta.

Zaloga ur ADOLF MITH, Zagreb, Samostanska ulica 4.

Poziv na prevzem delnic.

Dne 29. junija 1921 se je ustanovila delniška družba

Jadranska banka v Beogradu,

katera je prevzela naše podružnice v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Delniška glavica Jadranske banke v Beogradu znaša Din. 7.500.000.— in je razdeljena v 75.000 delnic po Din. 100.— nominalne vrednosti.

Jadranska banka v Trstu prepušča svojim starim delničarjem za vsako delnico Jadranske banke Trst po eno delnico Jadranske banke Beograd za ceno po Din. 150.— plus 5 % obresti od 1. januarja 1921.

Prevzem delnic Jadranske banke Beograd se vrši proti predložitvi in žigosanju delnic Jadranske banke v Trstu pri blagajnah našega zavoda v Beogradu, Celju, Dubrovniku, Kotorju, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Metkoviću, Opatiji, Sarajevu, Splitu, Šibeniku, Trstu, Wenu, Zadru in Zagrebu, kakor tudi pri blagajnah Banke i štedione za Primorje na Reki, Sušaku in v Bakru.

Prijave za prevzem delnic Jadranske banke v Beogradu se sprejemajo pri imenovanih blagajnah do vštete 30. septembra 1921.

V mesecu juliju 1921.

Upravni svet
Jadranske banke v Trstu.

Največja zaloga klavirjev in pianinov v Ljubljani.

Tvrda J. Doleno, Ljubljana, Hilsnerjeva ulica 5, priporoča v nakup najboljše instrumente prvovrstnih tovarov po solidnih in zmernih cenah.

POLNOGUMIJASTI

OBROCI ZA TOVORNE
AVTOMOBILE

PNEVMATIKA ZA KOLESA
IN AVTOMOBILE

KOLESA
AVTOMOBILI

NAJCENEJE

J. GOREC

LJUBLJANA

GOSPOSVETSKA C. 14

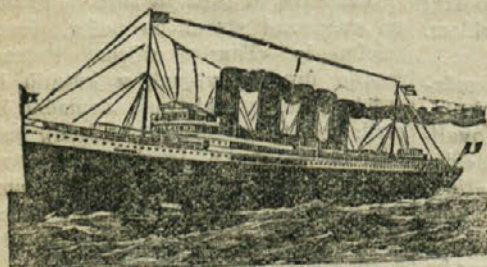
Več tesarjev sprejme

Ivan Zakotnik

mestni tesarski mojster

Parna žaga

LJUBLJANA, Dunajska cesta šte. 46.

Iz Havre v Ameriko

samo 6 dni.

Edin najkrajše orte preko Havre, Cherbourg-a in Antwerpen-a v New York.

Vozne listke in zadevna pojasnila izdaje edino konc. potovalna pisarna

IVAN KRAKER

— v Ljubljani, Kolodvorska ulica 41, blizu glavnega kolodvora. —

Telefon št. 508.

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 4

daje kredite v obrtne svrhe po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje obrtniških in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

St. post. ček. urada 12.051.

Obretnuje vloge na tekoči račun in vložne knjižice s

4%

od dne vloge do dne dviga.